

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLI. De vnione facta per Episcopum in fauorem Domus regularis
habentis priuilegium exemptionis ab eius iurisdictione. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

fidicommissio agitur, bona in aliquo loco possederit, ad probandum omnia illius loci bona esse fidicommissio supposita: ideo necessaria est alia magis specifica probatio: ut ostendit Mare/cor. lib. 1. var. resolut. cap. 12. num. 50. Unde cum in casu de quo agitur, successores transigentis non probarent in specie quod bona, pro quibus emptionem prætendebant, fuissent possessa per transigentem eorum autorem tempore transactionis; censui illos excludendos donec probarent in specie, quod bona illa, de quibus agebatur, erant de comprehensis in transactione, possessis per Dominum transigentem.

CAPVT CLI.

De unione facta per Episcopum in favorem domus Regularis habentis privilegium exemptionis ab ejus jurisdictione. Quid statuendum sit de unione beneficii habentis curam animarum, tam ex dispositione Concilii Tridentini, quam ex observantia Tribunalium Galliarum. De resignatione conditionali ob causam unionis valida etiam coram Ordinario. Denique quomodo sit procedendum in Gallia quando quis vult impetrare beneficium malè unitum.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopi possunt auctoritatem interponere in unionibus beneficiorum.
- 2 Quamvis unio fiat in favorem Monasterii, Episcopus potest illam confirmare.
- 3 Quamvis agatur de Monasterio exempto, potest Episcopus autorizare unionem beneficii factam in ejus favorem.
- 4 Beneficia quibus annexa est cura animarum, regulariter non possunt uniri monasteriis.
- 5 Unio beneficiorum fieri potest locis piis, etiam si parochialia sint, vel pro fidei propagatione, vel juvenutis instructione.
- 6 Resignatio beneficii ad effectum unionis, non est vera & propria resignatio, & ideo sub conditione unionis est valida etiam coram Ordinario.
- 7 Consensus possidentis beneficium fieri potest etiam coram Ordinario, cum reservatione fructuum, vita durante.
- 8 Resignatio facta sub conditione que inest de jure, habetur pro pura: & valida est coram Ordinario.
- 9 Quomodo procedere debent ille qui impetrat in Gallia beneficium propter nullitatem unionis.
- 10 Ad quos appelletur in Gallia ratione nullitatis unionis.

Debitum fuit de validitate unionis cujusdam Prioratus secularis, factæ in favorem Domus regularis, quæ privilegium exemptionis habebat à jurisdictione Episcopi, loci Ordinarii; & tamen unio illius auctoritate facta fuerat cum consensu Decani, Canonorum, & capituli illius Ecclesiæ Cathedralis. Quem prioratum ob unionis præteritam nullitatem, tertius quidam impetra-

verat, & de eo in Curia Romana sibi provideri fecerat.

Ego unionem validam esse censui, & impetrandam non esse in sua impetratione fundatum. Non enim impugnari poterat unio ex defectu auctoritatis & potestatis Episcopi uniensis: cum de jure permillum sit Episcopis confirmare & autorizare uniones beneficiorum non exemptorum suæ dioceseos, cap. sicut unire, de excess. pralator. Quæ uniendi potestas adeo Episcopis permilla seu concessa est, ut ad illam procedere possint, etiam in favorem monasteriorum, & locorum Regularium, cap. consultationibus, & cap. pastoralis, de donat. Clement. si una, de rebus Eccles. non alienand. Garc. de benefic. p. 12. cap. 2. n. 67. Immo potest etiam Episcopus ad unionem procedere in favorem monasteriorum ab illius jurisdictione exemptorum, Garc. loco citato, n. 78.

Verum quidem est, quod ista potestas uniendi beneficia fuit restricta per Concilium Tridentinum ad simplicia beneficia, quibus cura non imminet animarum, ut advertit Garc. de benefic. dicta part. 12. cap. 2. numero 86. & patet in dicto Concilio, sess. 24. cap. 13 in illis verbis: dummodo curata non sint.

Sed tamen in casu proposito non fuit habitum dicti Concilii, cum ageretur de beneficiis Galliarum, in qua Concilium nondum fuit in multis ejus capitibus receptum.

Et in omnem eventum, uniones Ecclesiarum parochialium sustinentur, etiam in terminis dicti Concilii, quamvis sub Episcopi auctoritate ad ea processum fuerit, quando fiunt pro donatione, fundatione, augmentatione, seu conservatione Collegiorum, & aliorum locorum piorum, pro defensione seu propagatione fidei Catholicæ, vel institutorum pro instructione juvenutis ad scientias, prout advertit Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 5. §. 7. numero 46.

Cum igitur de loco pio & monasterio ageretur habente omnes qualitates per Concilium requisitas, non erat dubitandum de validitate unionis, maxime cum illa fuisset facta vocatis vocandis, & de consensu Capituli Ecclesiæ Cathedralis: unde per arrestum supremi Senatus Tolosani fuit declarata valida, & sine abusu facta.

Neque validitati unionis obstabat, quod illa coram Episcopo facta esset sub conditione reservationis fructuum beneficii uniti, quandiu viveret ille qui resignavit, ad effectum unionis. Episcopus autem non potest admittere hujusmodi resignationes conditionales, ut notorium est, & sæpe ostendimus. Quia regula illa restringens auctoritatem Episcopalem ad resignationes puras & simplices, & absque ulla conditione factas, non habet locum in resignationibus factis ad effectum unionis, & cum hæc sit impropria resignatio, & ideo etiam sub conditione hujusmodi suspensiva fieri potest: Garc. de benefic. part. 11. cap. 3. de renuntiatio. num. 158. & 159. Certum quippe est, unionem fieri potuisse etiam absque consensu illius, qui beneficium uniendam possidebat, quo casu unio illi durante ejus vita non præjudicaret; sed semper quamdiu possessor vixisset, fructus beneficii uniendi ad ipsum possessorem pertinuisent: ergo dum possessor unioni suam præstitit consensum sub reservatione fructuum, vita sua durante, apposuit conditionem, quæ de jure inerat, teste Rebuffo in præf. tit. de unionib. gloss. 11. n. 8. & 9. cum pluribus ibi citatis, Rot. decis. 133. v. 13. & 14 p. 2. divorfor.

Vnde

- 8 Unde sequitur, unionem ex illo capite impugnari posse: cum conditionalis etiam renunciatio beneficii coram Ordinario admittatur, quando facta est sub conditione quæ de jure inest: & quamvis expressa non fuisset, tamen de jure subintelligeretur. *Selva in tract. de benefic. part. 3. q. 20. num. 1. & 3.* quia quæ tacite insunt, non variant, si exprimentur: nec immutant actum: *l. 3. ff. de legat. 1. cum similibus. Paris. de resignat. lib. 1. quest. 1. num. 8.*
- 9 Tandem ut monasterium sciret, quæ esset praxis observanda in Gallia pro impetratione beneficii malè & nulliter uniti: Dixi hoc ita observari, ut fiat impetratio ex illo capite unionis nulliter factæ, & obtentis provisionibus Apostolicis, & capta per impetrantem possessione illius beneficii, intenteur ejus nomine judicium manutentionis: & si monasterium, aut is, cujus beneficio facta fuit unio, opponat de ipsa unione, impetrans ab ea appellet ad Curiam Parliamenti tanquam ab abusu, ob quem sibi pertinere contendunt Parliamenta hujusmodi causarum cognitionem, ut notat Papon. *lib. 3. tit. 8. arrest. 3.*
- 10 Neque admitteretur in Gallia hoc casu appellatio ad Sanctissimum D.N. Papam, ratione istius beneficii. Quia appellationes quæ interponuntur tanquam ab abusu in similibus causis, non recipiuntur in Gallia, si fiant ad Papam, nisi ageretur de unionibus factis ante Concilium Constantiense, quod factum fuit anno Domini 1317. ut advertit Papon. *lib. 3. tit. 8. De l'union des benefices. arrest. 3. & 9.* quem sequitur Fabric. Bleyn, *de benefic. tit. de manualib. & temporal. unitis que benefic. num. 38. in gloss. y. fol. 322.*

CAPVT CLII.

Utrum Vicelegatus Avenionensis possit conferre primas Dignitates post Pontificalem majores in Ecclesiis Cathedralibus? Et utrum derogare possit regulis Cancellariæ? Maxime quando agitur de Vicelegato à summo Pontifice immediatè deputato. Indultum conferendi beneficia reservata utrum extendi possit ad duplicem reservationem, sive reales sint, sive personales, sive ejusdem, sive diversi generis. Et utrum Legatus sit Ordinarius, ad effectum ut favore indulti ampla debeat fieri interpretatio. Major reservatio an & quando absorbeat & offuscet minorem.

SUMMARIUM.

- 1 Legati Avenionenses habent amplissimas facultates omnia cujuscunque generis beneficia conferendi.
- 2 Vicelegatus eandem habet in collatione beneficiorum facultates, quas Legatus.
- 3 Legatus, seu Vicelegatus Avenionensis derogare potest regulis Cancellariæ.
- 4 Potentiori jure nititur facultas Vicelegati ab ipso summo Pontifice immediatè deputati.
- 5 Legatus Avenionensis, seu vicelegatus potest con-

ferre Dignitates primas post Pontificalem in Cathedralibus Ecclesiis.

- 6 Indultum conferendi beneficia reservata non comprehendit ea quæ sunt reservata duplici reservatione.
- 7 Indultum conferendi reservata comprehendit casum duplicis reservationis, quando concessum fuit illi qui confert jure proprio, & tanquam ordinarius collator.
- 8 Collatio competens jure proprio est favorabilis, scilicet si jure mutuato, & ex privilegio.
- 9 Legatus verè & propriè est collator ordinarius.
- 10 Indultum concessum Cardinali ut conferre possit beneficia reservata, comprehendit reservata duplici reservatione.
- 11 Idem est quando indultum concessum fuit man proprio.
- 12 Legatus, aut Vicelegatus Avenionensis conferre potest beneficia duplici, & triplici reservationi supposita: & num. 15.
- 13 Indultum extraordinarium quod dicatur.
- 14 Legatus habet à jure facultatem conferendi beneficia.
- 16 Quando agitur de duabus reservationibus, quarum una est major altera, major extinguit, & sufficit minorem, quod exemplis declaratur.
- 17 Reservationum quatuor species explicantur sumptione rei persone, loci, & temporis.
- 18 Quando agitur de pluribus reservationibus diversi generis, potest indultarius conferre reservata duplici reservatione, si reservata contenta simplicem habeat facultatem.
- 19 Clausula facultatum Legationis adeo ampla est, & pregnantis, ut omnia ea comprehendat quæ alias non essent comprehensa.
- 20 Exceptio vacantium apud Sedem, & per promotionem, apposta in facultatibus Legationis, prædit omnia non excepta conferri possit.
- 21 Clausula, & aliàs quomodolibet, comprehendit omnem modum vacationis, etiam generatim.
- 22 Observantia Legationis probat quid sit in facultate conferendi beneficia comprehensum.

Circa collationem in Legatione factam ipsam Dignitatis, quæ prima erat post Pontificalem, duæ proposuere fuerunt quæstiones examinandæ. Prima, utrum Legatus, vel Vicelegatus Avenionensis conferre possit primas Dignitates post Pontificalem.

Secunda difficultas est, utrum licet ex suis facultatibus possit conferre beneficia reservata, facultas illa extendatur ad ea quæ sunt reservata duplici reservatione, veluti si ultimus beneficii possessor erat collector, aut subcollector Cameræ, & protonotarius Apostolicus, quorum beneficia sunt reservata; & simul agatur de collatione primæ Dignitatis post Pontificalem, quæ similiter cadit sub reservationem.

Primæ quæstionis resolutio facilis est, & indubitata, ob verba facultatum Legationis, quia Sixtus IV. tempore sui Pontificatus, Iuliano Cardinali de Ruvere concessit facultatem conferendi omnia, & quæcumque beneficia secularia, vel regularia, & Dignitates, etiam in Metropolitanis, & post Pontificalem majores, cum cura, & sine cura, ut patet ex Bulla super hoc edita anno 1475. decimo Calendas Martii. Omnes autem facultates concessit Eminentiſſimis Cardinalibus Legatis transiſſionem edentes Vicelegatos: ut notat Bertrand. Carpentier. *conf. l. 17.*